

PROPOZÍCIE

Hviezdoslavov Kubín 2023

69. ročník celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky v umeleckom prednese poézie a prózy, v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie detí, mládeže a dospelých

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka umeleckého prednesu poézie a prózy, tvorby recitačných kolektívov a divadiel poézie detí, mládeže a dospelých Hviezdoslavov Kubín je **najstaršou a najprestížnejšou** súťažou a zároveň **vrcholným podujatím** tohto druhu na Slovensku.

1.1.2. Súťaž je určená deťom, mládeži a dospelým.

1.1.3. Súťaž nie je tematicky zameraná, ani vymedzená.

1.1.4. Súťaž sa koná každý rok.

1.2. Ciele súťaže

1.2.1. Hlavným cieľom súťaže je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie nadania a umelecko odborný rast jednotlivcov a kolektívov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie umeleckej tvorby v oblasti umeleckého prednesu, recitačných kolektívov a divadla poézie.

1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:

1.2.2.1. prezentovať a konfrontovať súčasnú interpretačnú tvorbu v oblasti umeleckého prednesu jednotlivcov a kolektívov a inscenačnú tvorbu divadiel poézie,

1.2.2.2. hlbšie spoznávať literárne hodnoty a zoznamovať s nimi verejnosť. Rozširovať a prehĺbovať v súťažiacich literárne poznanie, tvorivosť, kultivovať ich jazyk, reč, zmysel pre rytmus, pestovať vzťah k slovu ako kultúrnej a umeleckej hodnote,

1.2.2.3. prispievať k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov a študentov v oblasti umeleckého slova, viesť ich k samostatnej tvorivej činnosti, upevňovať ich záujem o sebazvedelávanie, prispievať k účelnému a efektívnemu využívaniu voľného času,

1.2.2.4. umožniť pedagogickým pracovníkom využívať poznatky zo súťaže na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu detí a mládeže v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, estetická a etická výchova, a kultúrnym pracovníkom ponúknuť možnosť na skvalitnenie kultúrneho života v miestach a regiónoch,

1.2.2.5. aktivizovať slovnú interpretačnú a divadelnú tvorbu na základných, stredných a vysokých školách, základných umeleckých školách, v centrách voľného času a ďalších subjektoch vzdelávacej, kultúrnej a umeleckej činnosti detí, mládeže a dospelých,

1.2.2.6. vytvárať možnosť prezentácie, vzájomnej konfrontácie, inšpirácie a vzdelávania pre všetkých záujemcov o túto činnosť prostredníctvom prehliadok, hodnotiacich diskusií a iných foriem vzdelávacích i sprievodných podujatí.

1.3. Riadenie súťaže

1.3.1. Vyhlasovateľom a odborným garantom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR¹

1.3.2. Organizátormi sú krajské a regionálne osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne a školské subjekty.

1.3.4. Organizátorom obvodných kôl I. – III. kategórie pre obvody Nitra a Vráble je Krajské osvetové stredisko v Nitre.

1.3.5. Organizátorom okresných kôl I. – III. kategórie v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce je Krajské osvetové stredisko v Nitre.

1.3.6. Organizátorom regionálneho kola mládeže a dospelých pre región Nitra je Krajské osvetové stredisko v Nitre.

¹Organizačný poriadok celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky Hviezdoslavov Kubín je zaregistrovaný na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2017/10888:4-10B0 a je účinný od 1. januára 2018. Súťaž je zaradená do kategórie A v zmysle smernice MŠVVaŠ SR č. 23/2017 o súťažiach.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **viacstupňová**:

- 2.1.1.1. triedne súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.2. školské súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.3. obvodné súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.4. okresné súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.5. regionálne súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.6. krajské súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.7. celoštátna súťaž a prehliadka.

2.1.2. Základným stupňom súťaže pre detské kategórie je triedne kolo. Víťaz triedneho kola postupuje do školského kola, potom do obvodného, okresného a regionálneho kola. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola.

2.1.3. Súťaž na vyšších stupňoch pozostáva zo súťažných vystúpení, interného hodnotenia poroty, odborného seminára, vyhlásenia výsledkov a môže byť obohatená o tvorivé dielne alebo iné kultúrne a vzdelávacie aktivity.

2.1.4. Odborný rozborový seminár ako najdôležitejšia súčasť každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.

2.1.5. Na základnom stupni súťaže sa odporúča organizovať pre súťažiacich konzultácie prednesov.

2.2. Súťažné kategórie

2.2.1. Súťaž jednotlivcov

Vo všetkých kategóriách sa súťaží osobitne v prednese poézie a osobitne v prednese prózy.

2.2.1.1. Umelecký prednes detí:

I. kategória

- žiaci 2. – 4. ročníka základných škôl a žiaci základných umeleckých škôl vo veku 7 – 10 rokov,
- umelecký prednes **poézie** maximálne **5 minút**,
- umelecký prednes **prózy** maximálne **6 minút**.

II. kategória

- žiaci 5. – 6. ročníka základných škôl a prímy (1. ročníka) osemročných gymnázií a žiaci základných umeleckých škôl vo veku 10 – 12 rokov,
- umelecký prednes **poézie** maximálne **5 minút**,
- umelecký prednes **prózy** maximálne **6 minút**.

III. kategória

- žiaci 7. – 9. ročníka základných škôl a sekundy, tercie, kvarty (2. – 4. ročníka) osemročných gymnázií a žiaci základných umeleckých škôl vo veku 12 – 15 rokov,
- umelecký prednes **poézie** maximálne **6 minút**,
- umelecký prednes **prózy** maximálne **8 minút**.

2.2.1.2. Umelecký prednes mládeže:

IV. kategória

- žiaci 1. – 4. ročníka stredných škôl, 5. – 8. ročníka osemročných a bilingválnych gymnázií a ostatná nevysokoškolská mládež do 19 rokov vrátane²,
- umelecký prednes poézie maximálne 8 minút,
- umelecký prednes prózy maximálne 10 minút.

2.2.1.3. Umelecký prednes dospelých:

V. kategória

- študenti vysokých škôl bez ohľadu na vek, žiaci 5. – 6. ročníka konzervatórií a dospelí od 20 rokov³,
- umelecký prednes poézie maximálne 8 minút,
- umelecký prednes prózy maximálne 10 minút.

2.2.1 Súťaž kolektívov

I. kategória

- detské recitačné kolektívy a divadlá poézie,
- vek účinkujúcich členov súboru do 15 rokov.

² Závaznosť vekovej hranice je platná k termínu súťaže základného, resp. východiskového kola.

³ Závaznosť vekovej hranice je platná k termínu súťaže základného, resp. východiskového kola.

II. kategória

- divadlá poézie a recitačné kolektívy mládeže a dospelých,
- vek účinkujúcich členov súboru nad 15 rokov.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

3.1.1. Na súťaži sa môže zúčastniť každý neprofesionálny recitátor, záujemca o umelecký prednes a neprofesionálne kolektívy inscenujúce literárne texty.

3.1.2. Žiaci I. – III. kategórie a recitátori IV. kategórie majú právo prihlásiť sa do triedneho, resp. školského kola v škole, ktorú navštevujú. Deti v domácom vzdelávaní sa prihlasujú do súťaže kmeňovej, resp. skúšobnej školy alebo základnej umeleckej školy. Ak sa školské kolá v uvedených školách nekonajú, môže pre nich základné kolo organizovať príslušné občianske združenie. Individuálne problémy rieši Národné osvetové centrum.

3.1.3. Organizátori školských kôl prihlasujú víťazných postupujúcich recitátorov do vyššieho kola súťaže prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>. Pri prihlásení recitátorov sa uvádzajú len základné údaje a v prípade postupu do krajského kola systém vyzve zodpovednú osobu na doplnenie informácií do prihlášok.

3.1.4. Ak sa školské kolá na stredných školách nekonajú, recitátori IV. a V. kategórie majú právo prihlásiť sa do súťaže okresného kola podľa miesta bydliska alebo školy/pracoviska. V prípade, že kultúrne inštitúcie okresné kolá neorganizujú, recitátori IV. – V. kategórie majú právo prihlásiť sa do vyšších kôl súťaže (regionálne, resp. krajské), ale do najnižšieho kola, ktoré sa v okruhu ich pôsobenia organizuje. Títo recitátori sa prihlasujú do súťaže samostatne prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.

3.1.5. Kolektívy sa prihlasujú do okresných/regionálnych kôl podľa miesta svojho pôsobenia prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>. Prihlasuje ich vedúci alebo zriaďovateľ súboru.

3.1.6. V prípade, že sa nemení veková kategória, tak: Recitátori, ktorí sa zúčastnili na celoštátnej súťaži a prehliadke Hviezdoslavov Kubín v predchádzajúcom roku, majú právo nastúpiť v nasledujúcom roku do súťaže v krajskom kole. Podobne tí, čo sa zúčastnili na krajskom kole, môžu nastúpiť v regionálnom/okresnom kole. Tí, čo sa zúčastnili na regionálnom kole, môžu nastúpiť do okresného kola. Tí, ktorí sa zúčastnili na okresnom kole, môžu nastúpiť do obvodného/školského kola a účastníci obvodných kôl môžu nastúpiť do školského kola súťaže.

3.2. Súťažné podmienky

3.2.1. Súťaž sa koná v prednese slovenskej a svetovej básnickej a prozaickej (nie dramatickej!) literatúry v slovenskom jazyku.

3.2.2. Recitátori a kolektívy prechádzajú všetkými stupňami súťaže s tým istým textom a s tou istou inscenáciou hry, ktorými sa prezentujú v základnom stupni súťaže.⁴

3.2.3. Recitátor je povinný prednášať text naspamäť.

3.2.4. Do súťaže nemožno vstúpiť s textom, s ktorým recitátor v minulosti na súťaži Hviezdoslavov Kubín už vystúpil alebo s ktorým získal umiestnenie na celoslovenských kolách iných recitátorských súťaží (Šaliarsky Maľko, Beniakové Chynorany, Vansovej Lomnička, Naša Vansovej Lomnička, Timravina studnička, ... a Slovo bolo u Boha, Dilongova Trstená a ďalšie).

3.2.5. Recitátor môže nastúpiť do súťaže len s jedným textom.

3.2.6. Podmienkou účasti jednotlivcov je priloženie súťažného textu prednesu k prihláške. Recitátori, ktorí postúpili do krajského kola, sú povinní priložiť k prihláške text prednesu v editovateľnom formáte. V texte treba zachovať grafické členenie veršov a strof, odsekov podľa knižného alebo časopiseckého vydania. Na súťažný text je potrebné uviesť meno recitátora, autora, prekladateľa, názov a zdroj textu, prípadne upravovateľa textu a meno/á pedagóga/lektora, s ktorým recitátor na texte pracoval.

3.2.7. Do prihlášky je potrebné **uviesť meno pedagóga/lektora, ktorý recitátora na prednes pripravoval**. Nie pedagóga slovenského jazyka.⁵

3.2.8. Súbory sa nemôžu zúčastniť na súťaži s inscenáciou, s ktorou vstúpili do inej súťaže garantovanej Národným osvetovým centrom, ani s inscenáciou, s ktorou už súťažili na Hviezdoslavovom Kubíne v minulosti.

⁴ Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty.

⁵ V prípade uvedenia nepravdivej informácie môže byť recitátor zo súťaže vylúčený.

3.2.9. Podmienkou účasti kolektívu je priloženie scenára inscenácie k prihláške s uvedením autorov a prekladateľov textov, ako aj tvorcov inscenácie.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Školské súťaže a prehliadky

4.1.1. Uskutočniť v termíne uvedenom v dokumente, v ktorom nájdete všetky dôležité termíny k súťaži Hviezdoslavov Kubín: <https://www.nocka.sk/terminy-celostatnych-postupovych-sutazi-narodneho-osvetoveho-centra-v-roku-2023/>

5. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

5.1. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.

5.2. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažiaci/kolektív prijatý do súťaže alebo môže byť zo súťaže vyradený.

5.3. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že berie na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:

5.3.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s jeho podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiaceho na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ),

5.3.2. obrazové snímky podobizní súťažiaceho budú vyhotovené a sú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutého súťažiaceho nie je potrebný,

5.3.3. použitie obrazových snímkov podobizní súťažiaceho podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.

5.4. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinné prísť na súťaž v sprievode dospeléj osoby (pedagóga, rodiča alebo inej dospeléj osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného či sociálneho charakteru.

5.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažný umelecký výkon, prípadne autorské dielo použité v rámci súťažného umeleckého výkonu nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má vysporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu a/ alebo v rámci neho použitému autorskému dielu.

5.6. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie jeho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, a to najmä, avšak nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu jeho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu jeho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.

5.7. Súťažiaci vyhlasuje, že sa oboznámil s podmienkami spracúvania osobných údajov Národným osvetovým centrom, ktoré je dostupné na www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.

6. KONTAKT

Mgr. Zuzana Pintérová

Odborná pracovníčka pre hovorené slovo

Krajské osvetové stredisko v Nitre

Fatranská 3, 949 01 Nitra

0911 540 017

zuzana.pinterova@kosnr.sk

www.kosnr.sk

7. TERMÍNY JEDNOTLIVÝCH KÔL ORGANIZOVANÝCH KRAJSKÝM OSVETOVÝM STREDISKO V NITRE

8.- 10.3.2023 - obvodné kolo I. – III. kategórie Nitra

17.3.2023 - obvodné kolo I. – III. kategória Vráble

12.4.2023 - okresné kolo I. – III. kategória Nitra

24.3.2023 - okresné kolo I. – III. kategória Šaľa

29.3.2023 - okresné kolo I. – III. kategória Zlaté Moravce

31.3..2023 - regionálne kolo IV. – V. kategória Nitra